

Sikt
Kunnskapssektorens
tjenesteleverandør

TEKNISK BESKRIVELSE AV NASJONALT UTDANNINGSREGISTER

Rapport fra Nasjonal arbeidsgruppe og
Sikt

6.oktober 2023

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Bakgrunn	5
3	Begreper	7
4	Utdannings- og institusjonsdata.....	8
5	ID-tjeneste	14
6	Akkreditering	15
7	Verifiseringstjeneste av utdanninger og utdannings-institusjoner	18
8	Datamodell	19
9	Løsningsarkitektur	22
10	Deling av data – API.....	23
11	Koder	23
12	Oppstart og drift av registeret.....	25

1 Innledning

Informasjon om dagens utdanningstilbud er spredt over mange ulike enkeltløsninger. Det fragmenterte bildet av digitale tjenester i kunnskapssektoren viser et behov for bedre samarbeid for å få en mer helhetlig tilnærming til digitalisering, sikre gjenbruk og øke modenhet for datadeling og dataflyt mellom tjenestene. For å få til digitalisering og automatisering av en rekke prosesser innenfor norsk utdanning er det behov for en samlet oversikt over utdanningstilbudene som tilbys. Denne informasjonen behøves både for aktive og inaktive utdanninger, og informasjonen må være digitalt tilgjengelig i mange tiår fremover.

NOKUT akkrediterer utdanningstilbud ved fagskoler og høyskoler uten selvakkrediteringsrett, mens utdanningsinstitusjoner som har rettighet til det, selv akkrediterer egen utdanning. Akkrediteringsinformasjon er viktig for flere aktører, f.eks. så forutsetter Samordna opptak at studier som skal delta i opptaket er akkreditert, og Lånekassen gir kun utdanningsstøtte til akkrediterte utdanninger. Da oppretting og forvaltning av utdanningstilbud og akkreditering utføres av en rekke aktører, etableres det ingen felles sentral identitet for hvert enkelt tilbud. Dette gjelder alt av utdanningstilbud fra mikrokvalifikasjoner til flerårige utdanninger. Det skaper problem for datautveksling av utdanningsinformasjon, siden den samme utdanningen som tilbys opptrer med forskjellige identiteter i ulike systemer. Dette fører igjen til at digitalisering og automatisering i utdanningssektoren blir kostbar og ineffektiv siden hver enkelt aktør manuelt må lage og opprettholde egne oversikter. Mangelen på en sentral tjeneste for utdanningsoversikt og verifikasjon av dens formelle status bremser videre digitalisering og automatisering av en rekke prosesser. Det foreslåtte utdanningsregisteret vil være en grunnpilar i infrastrukturen rundt utdanning. Gjennom felles datamodell vil det være enklere å benytte dataene både i dagens og fremtidens løsninger.

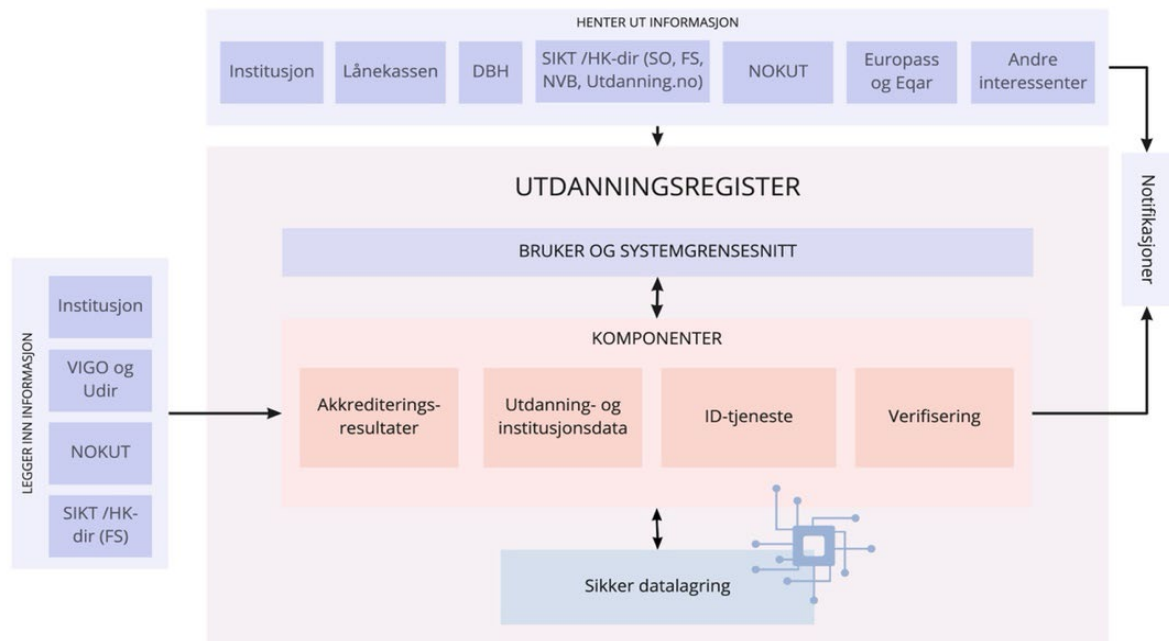
En forutsetning for å kunne digitalisere formidling av resultater fra utdanning og dermed legge til rette for økt automatisering, er et nasjonalt utdanningsregister som inkluderer akkrediteringsinformasjon. Institusjonene vil kunne spare tid og ressurskostnader ved dupliserte integrasjoner til ulike parter (f.eks. Database for høyere utdanning (DBH) og Utdanning.no). Dette gjelder også andre aktører, for eksempel Lånekassen, som har behov for å automatisere prosessene innen lånesøknad. Vedlikeholdet av utdanningsdata blir forenklet og den samlede datakvaliteten på tvers av systemene vil bli bedre.

Målet med et nytt nasjonalt utdanningsregister er å tilby nødvendig grunnlagsdata for å generere og tildele unik identitet til utdanning og manipulasjonssikker lagring av akkrediteringsresultater. Et utdanningsregister vil også bidra til å kvalitetssikre akkreditering, samt gjøre det enklere for analyser, styring, forskning og statistikkutarbeidelse. De ulike aktørene vil selv kunne berike dataene etter eget behov, og med en unik utdanningsid vil det være enklere å koble dataene sammen.

Initiativer som The European Quality Assurance Register for Higher Education (Eqar) og Europass bidrar til å synliggjøre utdanning internasjonalt. Rapportering av engelskspråklige utdanninger til slike tjenester er i dag delvis manuell og mangelfull fra norsk side. Dette gir høye kostnader og dårlig kvalitet i informasjonen som omhandler norsk utdanning.

Registeret har 4 hovedkomponenter:

- Utdanning og institusjonsdata
- ID-tjeneste
- Akkrediteringsinformasjon
- Verifiseringstjeneste av norske utdanninger og utdanningsinstitusjoner

Denne rapporten oppsummerer arbeidet til Sikt og arbeidsgruppen om hva et utdanningsregister bør være for å dekke samfunnets behov for oversikt over utdanninger på fagskole, høyskole og universitetsnivå i Norge.

2 Bakgrunn

Ønsket om å få på plass et utdanningsregister som inkluderer formell akkreditering av både institusjon og dets utdanninger har vært fremmet av flere aktører over mange år.

I 2022 ble rapporten Kompetanseplattform for livslang læring¹ levert. Denne peker på flere grunnleggende basiskomponenter for en infrastruktur for utdanningssektoren, og utdanningsregisteret ble foreslått som en av disse. Søknad til KD om finansiering ble sendt inn i 2021, og oppdrag om å bygge tjenesten ble lagt til Sikt desember 2022.

Våren 2023 har en arbeidsgruppe med representanter fra kompetansesektoren arbeidet med kravspesifikasjon for denne tjenesten.

Arbeidsgruppens mandat ble definert som å bidra inn i arbeidet med:

- planlegging og tydeliggjøring rundt problematiske temaer
- innhente eksempler, data og erfaringer som belyser behovene
- kartlegge, verifisere og detaljere behovene, og bidra til å vurdere om behovene er gjeldende for alle, mange eller bare noen i sektoren
- beskrivelse av utviklingsbehovene innenfor tjenesten gjennom å kartlegge, verifisere og detaljere arbeidsprosessene (slik som forretningslogikk) som utviklingsteamet har ansvar for

Videre tok mandatet også utgangspunktet i at arbeidsgruppen også skulle:

- hjelpe utviklingsteamet med å vurdere gevinstpotensialet for å sikre at løsningene er relevante for sektoren
- vurdere forslag om endring i tjenestens forretningslogikk sammen med utviklingsteamet
- Standardisering gjennom å
 - samarbeide om standardisering når nasjonalt utdanningsregisters arbeid omfatter eller påvirker andre tjenester/domener
 - samarbeide med sektoren gjennom å innhente erfaringer eller ekspertise ved behov

Det ble derimot tidlig tydelig at med unntak av en start på standardisering var dette vanskelig å få til på den tilgjengelige tiden. Temaet Forretningslogikk ble delvis adressert ved å se på når og hvordan de ulike aktørene kan se en nytte av Utdanningsregisteret, men med unntak av Lånekassen følte de fleste deltakerne at dette var vanskelig å fastslå.

Man forsøkte å komme innom alle tre punktene i løpet av arbeidsmøtene, men Sikt ser for seg at ytterligere arbeid er nødvendig når registeret utvikles.

¹ <https://hkdir.no/rapporter-undersokelser-og-statistikk/kompetanseplattform-for-livslang-laering-utredning-av-konsept>

Arbeidsgruppens medlemmer har vært

- NOKUT: Seniorrådgiver Luna L. Solheim
- HK-dir: Avdelingsleder Helen S. Haugen
- Utdanningsdirektoratet: Seniorrådgiver Eivind G. Nilssen
- UHR: Seksjonssjef USN, Lars V. Solerød
- Lånekassen: Løsningsarkitekt Jan I. Vik
- Nasjonalt fagskoleråd: Rektor Jens C. Thysted

Både Lånekassen og Fagskolerådet har hatt stedfortredere ved noen møter.

Fra Sikt har følgende deltatt i arbeidet:

- Fagdirektør Geir Magne Vangen
- Senioringeniør Berit Norma Bergen
- Seniorrådgiver Erik Audensen
- Seniorrådgiver Anne Kathrine Haugen

3 Begreper

For å få et velfungerende register er det viktig at brukerne vet hva som ligger i registeret. Det er derfor viktig å ha godt definerte begreper. Begrepsbruken er i dag svært fragmentert, med manglende felles forståelse der hver aktør har sine egne, interne, begreper som i liten grad går igjen hos andre. En av de grunnleggende verdiene av Utdanningsregisteret vil nettopp være at de nye begrepene kan ligge bakenfor disse interne begrepene for å skape en paraply som gjør det mulig å identifisere og følge en utdanning gjennom hele sin levetid, på tvers av en rekke miljøer, systemer og tidsperioder.

Utdanningsregisterets begreper vil i liten grad være synlige for de som ikke er tekniske brukere av register.

Hva	Begrep i Utdanningsregisteret
Utdanningen (studieprogram, emne, kurs, ...)	Utdanningsspesifikasjon
Utdanningen knyttet til institusjon som tilbyr denne.	Utdanningsmulighet
Utdanningen som gjennomføres (når og hvordan)	Utdanningsinstans
Studenten knyttes til utdanningsinstans	Læringskontekst

Utdanningsspesifikasjonen er beskrivelsen av selve utdanningen. Det kan være et studieprogram, et emne, et kurs eller hva som helst som tilbys som en enhet.

Utdanningsinstansen er når og hvordan utdanningen skal gjennomføres. For eksempel så kan et emne undervises høsten 2023 som et nettbasert tilbud. En utdanningsspesifikasjon kan ha flere samtidige utdanningsinstanser.

Utdanningsmuligheten er når en utdanningsspesifikasjon tilbys (over tid) ved en utdanningsinstitusjon. Årsaken til å skille mellom spesifikasjon og mulighet er tilfellene der en annen juridisk enhet enn utdanningsinstitusjonen selv er ansvarlig for spesifikasjon av denne. Eksempel på dette er Utdanningsdirektoratet som vedtar fag, mens de blir tilbudt av de videregående skolene.

Utdanningsmulighet kom sent inn som begrep, og er basert på arbeid gjennomført i forbindelse med det Nederlandske registeret RIO. Utdanningsmulighet ble kort diskutert i det fjerde arbeidsmøtet med Sikt har måtte finjustere innholdet etter møterekken var avsluttet.

4 Utdannings- og institusjonsdata

Norge har i dag ingen autoritativ oversikt over alle utdanningstilbudene, og dermed heller ingen sikker digital kontroll av godkjenningsstatus/akkreditering. Dette er en utfordring for aktører som har som formål å sammenstille denne type informasjon på hvers av utdanningsinstitusjoner.

I “Utredning av juridiske forutsetninger og konsekvenser” (HK-dir, rapport nr. 16/2022) diskuteres det ulike scenarioer for å sikre at utdanningseiere rapporterer inn sine utdanninger i stort nok antall til at man kan si at registeret er “autorativt”. Man konkluderte med at det ikke vil være behov for en ny lov- eller forskriftsregulering, men at data skal kunne komme inn i registeret ved hjelp av eksisterende styringsverktøy (som tildelingsbrev til institusjoner) og lovregulering (som fagskoleloven).

Kunnskapsdepartementet skrev senere i sitt tildelingsbrev: *“Kunnskapsdepartementet vurderer at det ikke er behov for endringer i regelverk eller generelle rapporteringsplikter for første utviklingstrinn”*. Det kan være verdt å merke seg at KD på denne måten åpner for at senere utviklingstrinn, der annen type utdanning skal inn i registeret, kan måtte trenge slik lovendring.

Sikt stiller seg bak KDs vurdering, men ser også at Lånekassens generelle krav om at utdanninger de gir støtte til må være akkreditert vil være et sterkt insentiv til å registrere utdanninger i registeret. Selv om dette kravet ikke er nedfelt i lov eller regulering som direkte omhandler utdanningseierne.

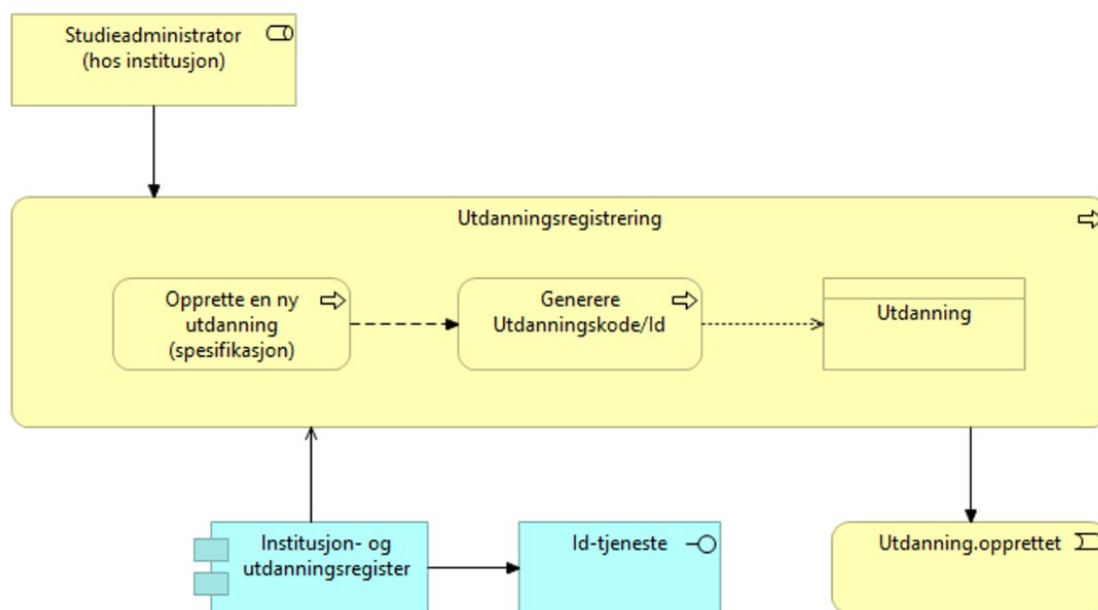
Utdanningsregisteret skal gi en samlet oversikt over alt utdanningstilbud i et livsløpsperspektiv. Dette inkluderer alle utdanningsnivåer, formell og ikke-formell utdanning, offentlig og privat, og av kortere eller lengre varighet.

Et sentralt prinsipp er at register og data skal være tilgjengelig for både offentlige og private aktører, som kan tilby tjenester og bruke data på lik linje. Dette skal sikre at offentlig sektor ikke har monopol og fremme innovasjon og mangfold innenfor kompetansefeltet.

I første utviklingstrinn skal registeret inneholde data om utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter, nivå 5, 6, 7 og 8 i Norsk kvalifikasjonsrammeverk (NKR).

Utdanningsregisteret vil kun inneholde sentral informasjon om den enkelte utdanning, så i mange tilfeller vil de som har behov for utdanningsdata i tillegg måtte hente fra de som eier utdanningen. Men med en unik utdanningsid vil dette være en enklere oppgave enn tidligere å sette sammen denne informasjonen. Det skal bygges et søkegrensesnitt for å vise frem det som er registrert.

Opprette utdanning

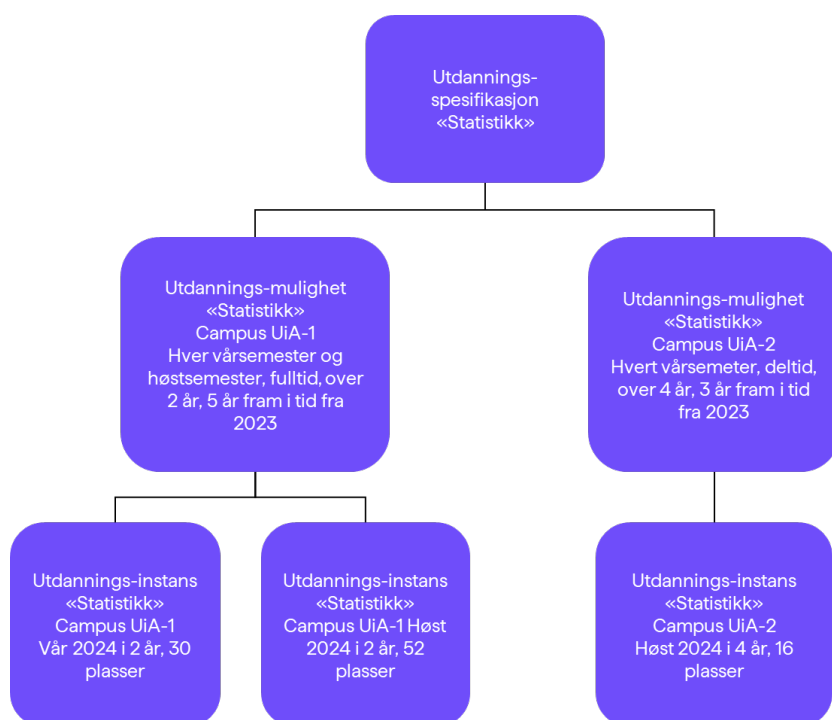

Det er tilbyder av utdanningen som er ansvarlig for å registrere denne i utdanningsregisteret. Mange tilbydere vil ønske å opprette utdanninger i egne systemer først, før de deretter overfører endelig godkjent utdanning til utdanningsregisteret. Det er utdanningsleverandøren som er ansvarlig for å kvalitetssikre at informasjonen som legges inn i registeret er korrekt. Utdanningsregisteret skal tilby et enkelt webgrensesnitt hvor utdanningstilbydere kan opprette og oppdatere utdanningsspesifikasjon, utdanningsmulighet og utdanningsinstans.

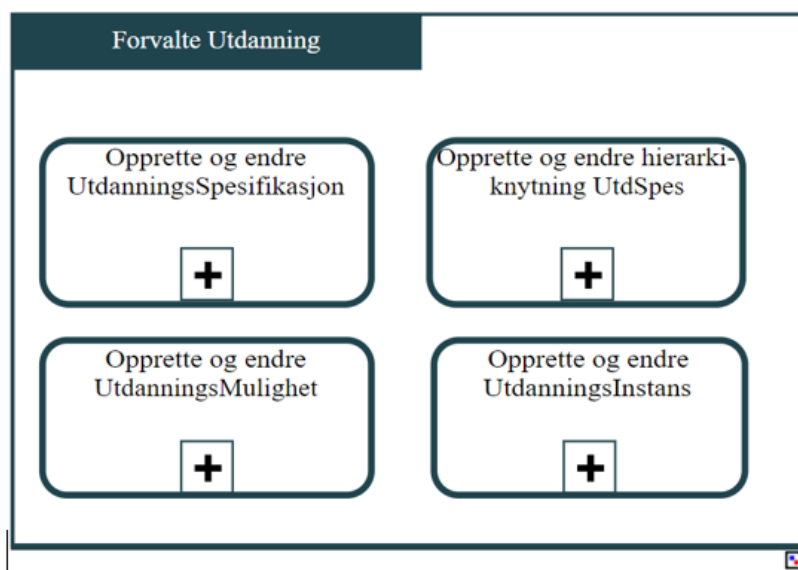
I tillegg til å opprette en utdanning må det være mulig å endre den. Ved større endringer vil det være nødvendig å opprette en ny versjon, dvs. en ny utdanning.

Når en utdanning opprettes, må spesifikasjonen av selve utdanningen komme på plass før man kan beskrive utdanningsmuligheten (hvor, når og i regi av hvem utdanningen skal tilbys). Her beskrives den konkrete gjennomføringen, med konkret informasjon om planlagte start-/slutt-semester, studiested/campus, hel-/deltid. Her kan man planlegge om utdanningen skal gjennomføres på campus, nettbasert eller samlingsbasert, men dette kan alternativt planlegges senere.

Først ved forberedelser til opptak opprettes instanser av en utdanningsmulighet, med angivelse av data som er relevant for opptaket og oppstarten. I ettertid er det de lagrede utdanningsinstanser som viser hvilke utdanninger som er blitt tilbudt og gjennomført.

Registeret må ha funksjonalitet for å forvalte alle utdanningsdata:

Versjoner

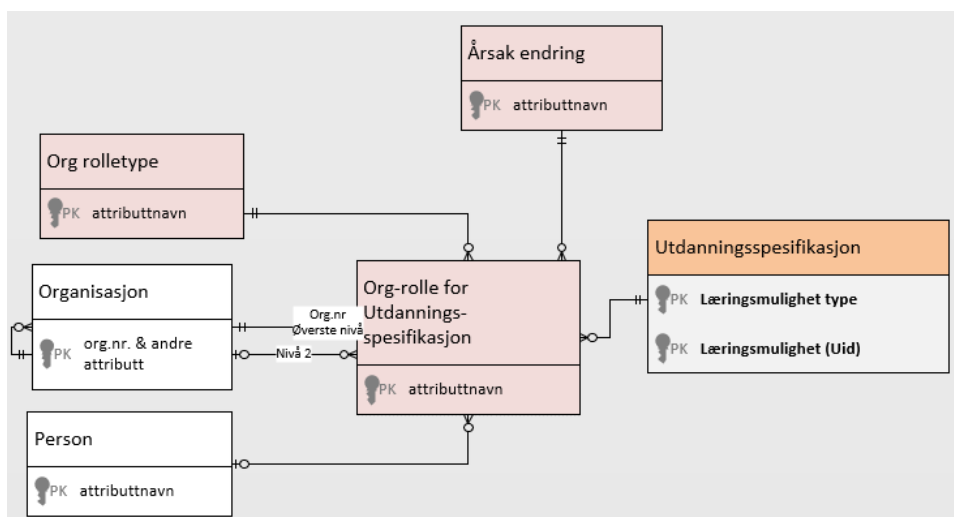
Utdanninger kan over tid endres og ved større endringer vil det føre til at det bli en ny versjon av utdanningen. På den enkelte utdanning må det registreres periode for når den tilbys. Det kan være aktive studenter på flere versjoner av samme utdanning samtidig, så det må registeret kunne håndtere. Registeret må ha full oversikt over alle versjoner av en utdanning og historikken.

Organisasjonsroller

En organisasjon kan være ansvarlig for en utdanningsspesifikasjon, mens en eller flere andre tilbyr/gjennomfører utdanningen. Modellen er fleksibel slik at det kan være flere ansvarlige for samme utdanning, som f.eks. når læresteder tilbyr fellesgrader. Det kan også være andre organisasjoner som er involvert i godkjenning og forvaltning av en utdanning. Siden det er viktig å ha oversikt over involverte roller er det nødvendig å kunne opprette flere ulike rolletyper.

I tillegg til formell organisasjon knyttet til organisasjonsnummer, så har arbeidsgruppen kommet frem til at det er nødvendig med ett undernivå for å kunne knytte til underavdeling eller fakultet.

Man skal også kunne endre ansvarligrollen på en utdanning, f.eks. ved en fusjon. Det må være mulig å se den historiske eier- og gjennomfører-strukturen til en utdanning. Det er aktuelt å bruke årsakskoder ved endringer av organisasjonsroller, for eksempel at «Sammenslåing» er en årsak til at det ble en ny organisasjon.

Historikk

Registeret må bevare historikk på utdanningene, det er viktig blant annet for verifisering av kompetansebevis. Arbeidsgruppen anbefaler at det skal være en standard for hvordan historikk ivaretas, med godt definerte begrep som gjør historikken enkel å forstå i forskjellige sammenhenger.

Informasjon i registeret

Hvilken informasjon skal registeret inneholde om utdanningsspesifikasjonen:

Hva skal utdanningsspesifikasjonen inneholde	Beskrivelse
Utdanningsspesifikasjonsid	Alle utdanninger skal ha en unik ID.
Type utdanning	Om dette er et studieprogram, emne, kurs osv
Navn	Navn på utdanning
Beskrivelse	Kort beskrivelse
Tilbys til-fra	Datoer/perioder for når utdanningen tilbys
Utdanningen er aktiv til - fra	Datoer/perioder for når utdanningen kan gjennomføres.
Organisasjon	Organisasjon som eier og oppretter spesifikasjonen av utdanningen
Utdanningsstruktur	Koblinger mellom utdanningsspesifikasjoner, som f.eks. mellom studieprogram og emner
Vekting	Omfang av utdanningen
Utdanningsnivå	Hvilket nivå utdanningen er på
Varighet	Utdanningens normerte varighet
Fagområde	Hvilket fagområde utdanningen er innen. NUS-kode.
Akkrediteringsinformasjon	Status for akkreditering, dato og hvem akkrediterer utdanningen.

Hva skal utdanningsmulighet inneholde	Beskrivelse
Utdanningsspesifikasjonsid	Hvilken utdanningsspesifikasjon som tilbys av en organisasjon
Utdanningsmulighetid	Alle utdanningsmuligheter skal ha en unik ID.
Organisasjon som gjennomfører	Organisasjon som eier og oppretter utdanningsinstansen

Utdanningsinstansen skal være konkret på hvor og når utdanningen skal gjennomføres.

Hva skal utdanningsinstansen inneholde	Beskrivelse
Utdanningsmulighetid	Hvilken utdanningsmulighet som skal tilbys hvor på et gitt tidspunkt.
Utdanningsinstansid	Alle utdanningsinstanser skal ha en unik ID.
Navn	Navn på utdanning
Beskrivelse	Kort beskrivelse
Tid til-fra	Datoer for når utdanningen skal gjennomføres
Organisasjon	Organisasjonsenhet som eier og oppretter utdanningsinstansen
Varighet	Utdanningens varighet
Prosent av heltid	
Hvor og hvordan skal utdanningen gjennomføres	Campus, adresse, nettbasert, samlinger, ...

I første omgang anbefaler arbeidsgruppen at registeret holdes smalt, med kun den mest nødvendige informasjonen. Senere kan en vurdere behov for å utvide med mer.

Registeret vil ikke inneholde personinformasjon, annet enn håndtering av roller til de som skal kunne registrere manuelt.

5 ID-tjeneste

Det finnes fra før ingen sentral identitet til utdanninger i Norge. Det skaper problem for datautveksling av utdanningsinformasjon. For eksempel kan den samme utdanningen som tilbys, opptre med forskjellige identiteter. Å ha én autoritativ kilde til alle utdanninger er helt nødvendig for hel-automatisering av prosesser i utdanningssystemet, f.eks. verifikasjon av resultater, studieplanarbeid og statistikk. En autoritativ kilde til alle utdanninger, uavhengig av utdanningens lengde, vil også være vesentlig for at Lånekassen skal kunne lykkes med å tilby studiestøtte til kortvarige utdanninger uten mye manuell saksbehandling. En fremtidig Kompetanseplattform for livslang læring vil også være helt avhengig av en autoritativ, digital oversikt over utdanninger og deres formelle status.

Når en utdanning opprettes må den få en unik utdanningsid som skal følge utdanningen for all fremtid, og ikke kun i levetiden til utdanningen. Denne utdanningsid-en må tas vare på i systemet der utdanningen er spesifisert (som oftest studentinformasjonssystemet - SIS). API-et som tilbyr oppretting av utdanningsspesifikasjoner må derfor returnere denne ID-en til klienten som oppretter denne. Senere oppdatering eller søk etter data om denne utdanningen må baseres på denne ID-en.

6 Akkreditering

Mange aktører har behov for en samlet oversikt over utdanningstilbudene som tilbys, og utdanningstilbudenes formelle status i form av akkreditering og godkjenning. Denne informasjonen behøves både for aktive og utdanninger som ikke lengre tilbys, og informasjonen må være digitalt tilgjengelig i mange tiår fremover.

Reglene for akkreditering av institusjoner/utdanninger og selvakkrediteringsfullmakter er vist i tabellene under. Den enkelte institusjons rettigheter er hjemlet i gradsforskriften². Registeret vil forsøke å implementere denne.

Høyere utdanning

Det er fire kategorier institusjoner:

Universiteter	Universiteter har fullmakt til å opprette alle studier selv (selvakkrediteringsrett), men noen unntak (som i master i rettsvitenskap, psykologi, medisin, veterinær ...). Fullmaktene som det enkelte universitetet har, finnes i gradsforskriften.
Vitenskapelige høyskole	Vitenskapelige høyskoler har selvakkrediteringsrett for studium på alle nivåer innenfor fagområdet der de har rett til å gi doktorgrad. I tillegg til at de kan opprette studier på bachelorgradsnivå på alle fagområder.
Høyskoler (har institusjons-akkreditering som høyskole)	Akkrediterte høyskoler har selvakkrediteringsrett for studium på alle nivåer innenfor fagområdene der de har rett til å gi doktorgrad. I tillegg til at de kan opprette studier på bachelorgradsnivå på alle fagområder
Høyskoler med akkrediterte studier	Høyskoler med akkrediterte studier (ikke akkreditert som høyskole, men har akkrediterte studier og får dermed lov til å bruke høyskole i institusjonsnavnet) Institusjoner i denne kategorien må søke NOKUT om akkreditering av studietilbudene de ønsker å tilby. Det gjelder studier på alle nivåer.

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-12-16-1574>

Høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleutdanning)

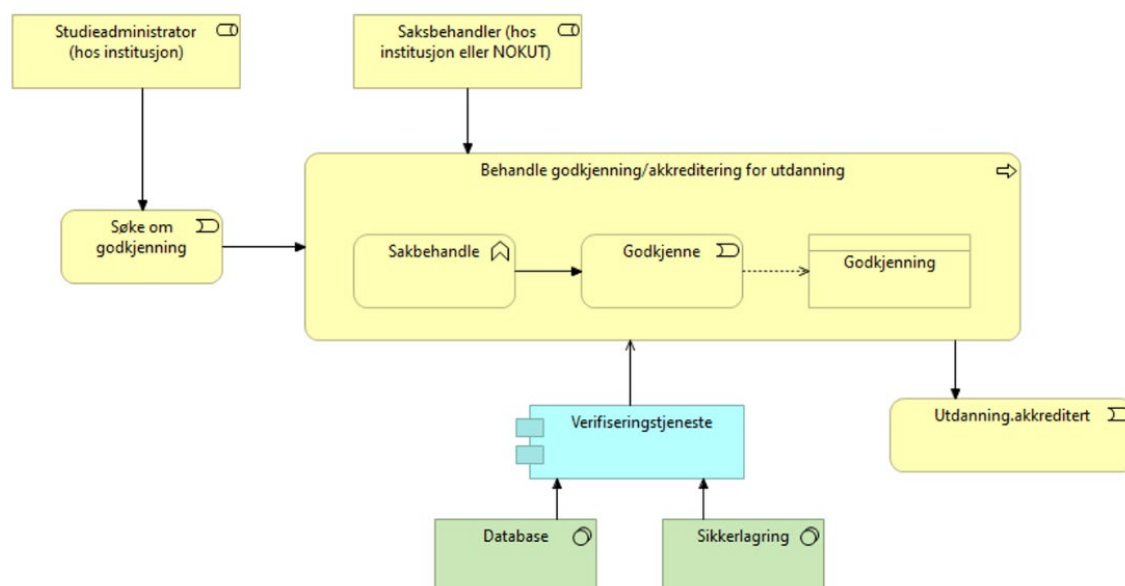
Fagskoler med fagområdeakkreditering	De har fullmakt til å opprette (selvakkreditere) nye utdanningstilbud selv innen fagområdet/fagområdene. Innen det fagområdet/fagområdene kan de gjøre vesentlige endringer selv på utdanningstilbud som de allerede har fått akkreditert av NOKUT
Fagskoler med akkrediterte utdanninger	Fagskoler uten egen akkrediteringsrett må søke NOKUT om akkreditering.

Eksempler på fagområdeakkreditering: Helse og oppvekst, Økonomi og administrasjon, Teknisk og teknologifag, Landbruksfag, Bygg- og anleggsteknikk, Design, kommunikasjon og teknologi, Grønne design- og miljøfag, Kommersiell scenekunst – tolkning og formidling.

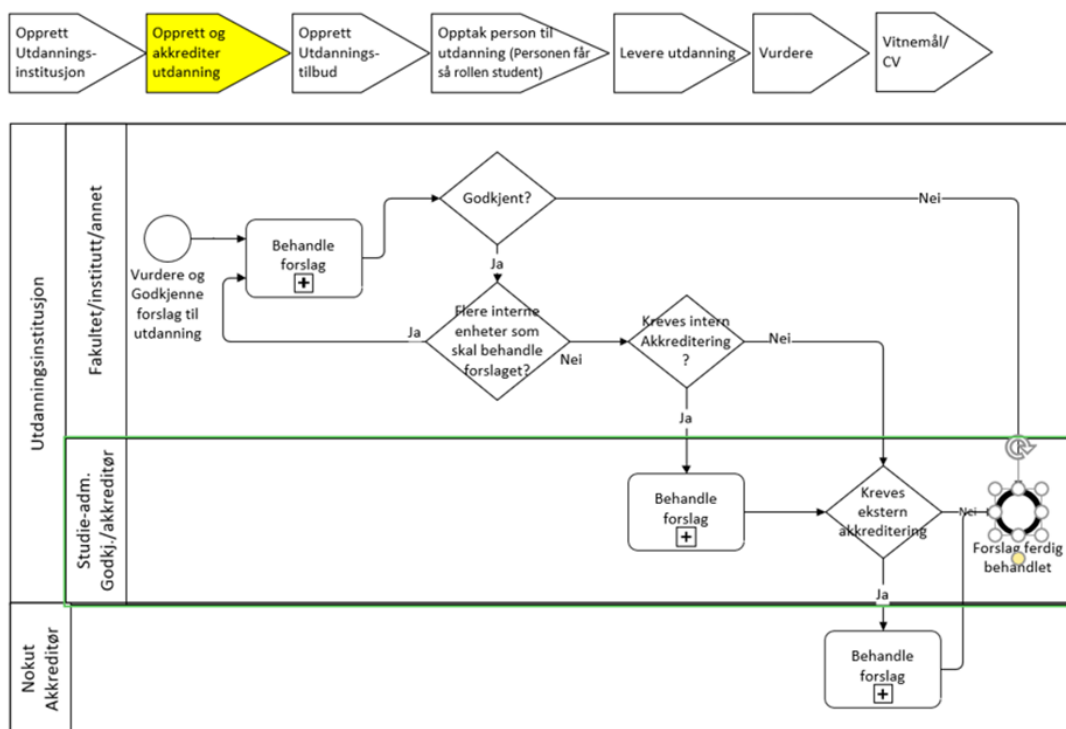
Akkrediteringsprosessene vil i hovedsak foregå i lærestedets «sakssystem». Brukere av sakssystemet kan støtte seg på «Utdanningsspesifikasjon» av status «Forslag», og da angitt med unik ID.

Lærestedet skal kunne oppdatere status for akkreditering.

Figuren under viser prosessen rundt akkreditering. Utdanningsregisteret vil inneholde informasjon om akkrediteringen, men vil ikke støtte hele prosessen.

Under vises en figur med litt mer detaljer rundt akkrediteringsprosessen.

Saksbehandlingen internt i organisasjonene kan være forskjellig, men Utdanningsregisteret skal kun vise konklusjonen - uavhengig av interne prosesser.

Utdanningsregisteret lagrer informasjon om akkrediteringsstatus, for eksempel: «Forslag», «Akkreditert», «Betinget akkreditering», «Avslått akkreditering», «Tilbys uten akkreditering». Alle disse statusene vil ha historikk (tidsmerker, organisasjon, organisasjonsrolle og bruker). Det må lages statuser som dekker hele bredden.

7 Verifiseringstjeneste av utdanninger og utdanningsinstitusjoner

Vitnemålene vil etter hvert bli heldigitale, og mottakere i inn- og utland vil ha behov for å kunne verifisere ektheten til et vitnemål, både når det gjelder utdanning og institusjon. Norge har i dag ingen tjeneste for å automatisere denne funksjonen og dette er en manuell jobb for institusjonene. Norge har også forpliktelser til andre land for leveranse av data om norsk utdanning og dens formelle status. Dette er oppgaver som er vanskelig å gjennomføre da grunnregistrene med utdanningsdata enten mangler eller ikke er tilrettelagt for denne type rapportering.

En løsning for å verifisere akkreditering er like relevant for å kontrollere om utdanningen som tilbys er formelt godkjent eller akkreditert. Dette gjelder for eksempel tjenester som viser frem utdanningstilbud (som Utdanning.no, offisiell norsk utdannings- og karriereportal) og for Lånekassen, Statens lånekasse for utdanning, ved behandling av søknader om studiestøtte til utdanning. Verifikasjon av utdanning er viktig for personer som har mottatt resultater fra disse institusjonene og trenger å få bekreftet resultatets formelle status.

En løsning for verifisering av akkreditering skal kunne understøtte prosesser gjennom hele utdanningens levetid, fra utdanningen oppstår til det ikke lenger er personer i live som har fullført utdanningen.

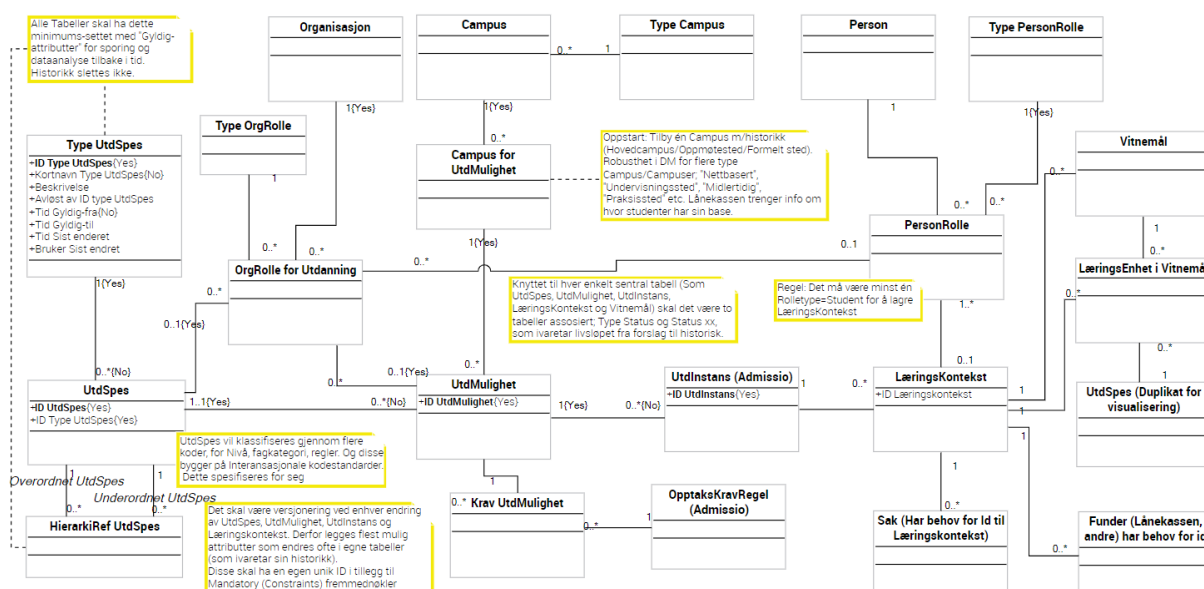
Norge har også forpliktelser overfor andre land for levering av data om norsk utdanning og dens formelle status. Dette er oppgaver som er vanskelige å gjennomføre da basisregistrene med utdanningsdata enten mangler eller ikke er tilpasset denne typen rapportering.

8 Datamodell

Arbeidsgruppen har i hovedsak arbeidet med datamodell, og ikke like mye med dataflyt. Målgruppen til dette kapittelet er de teknisk interesserte.

Datamodell overordnet

Datamodellen nedenfor viser mer enn bare data i Utdanningsregisteret, også de data som ligger lengre bak i utdanningsforløpet, data som akkumuleres helt fram til studenten har fått et vitnemål. Modellen viser avhengigheten til utdanningsregisteret for data som oppstår senere.

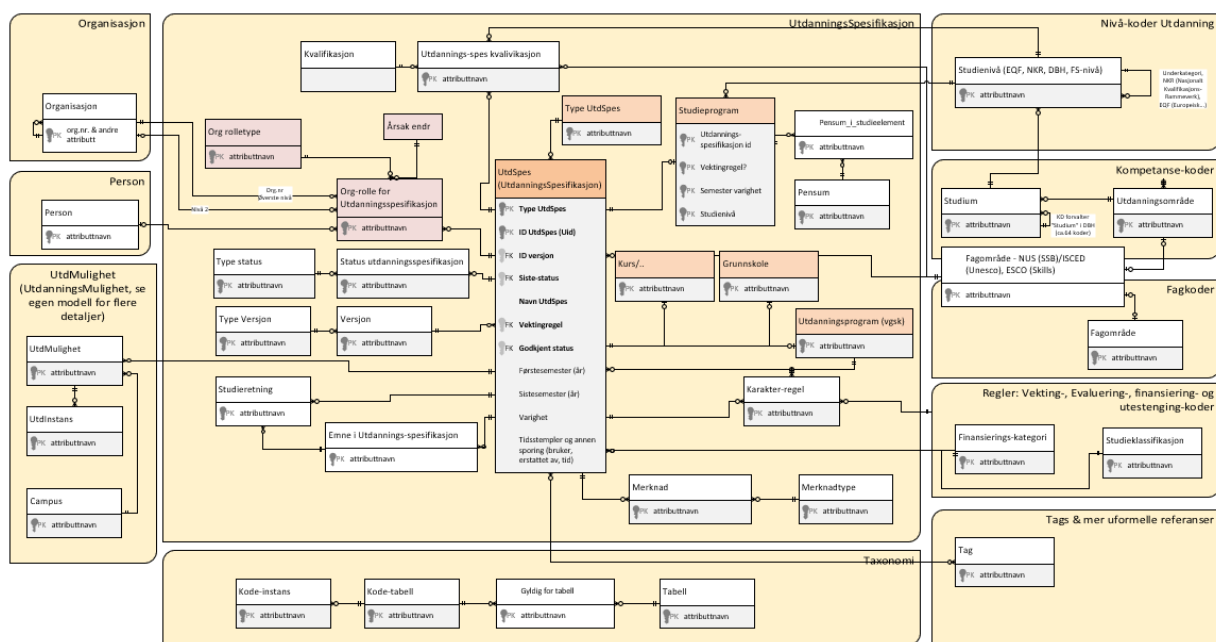

Arbeidsgruppen har diskutert en rekke behov, som er forsøkt løst i datamodellen for utdanningsregisteret. Nedenfor vises to datamodeller:

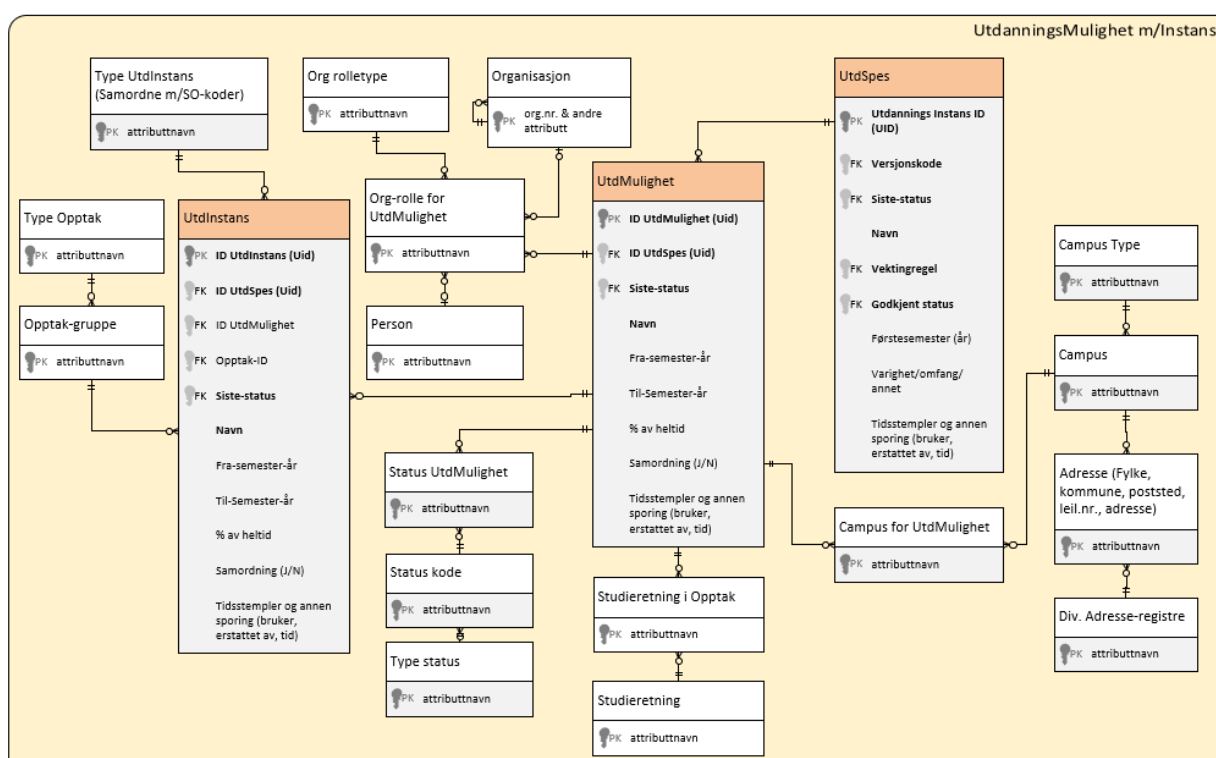
1. Utdanningsspesifikasjon, som er beskrivelsen av selve utdanningen, med klassifisering (koder), status i livsløpet, forvaltningsroller og spesialiserte tabeller for å beskrive forskjellige type utdanningsspesifikasjoner.
2. Utdanningsmulighet, med tilhørende utdanningsinstanser.

Denne datamodellen, med sin struktur og tilhørende begrep, er et utkast og det vil jobbes videre med den som en del av utviklingsprosjektet.

Datamodell utdanningsspesifikasjon

Datamodell utdanningsmulighet med utdanningsinstans

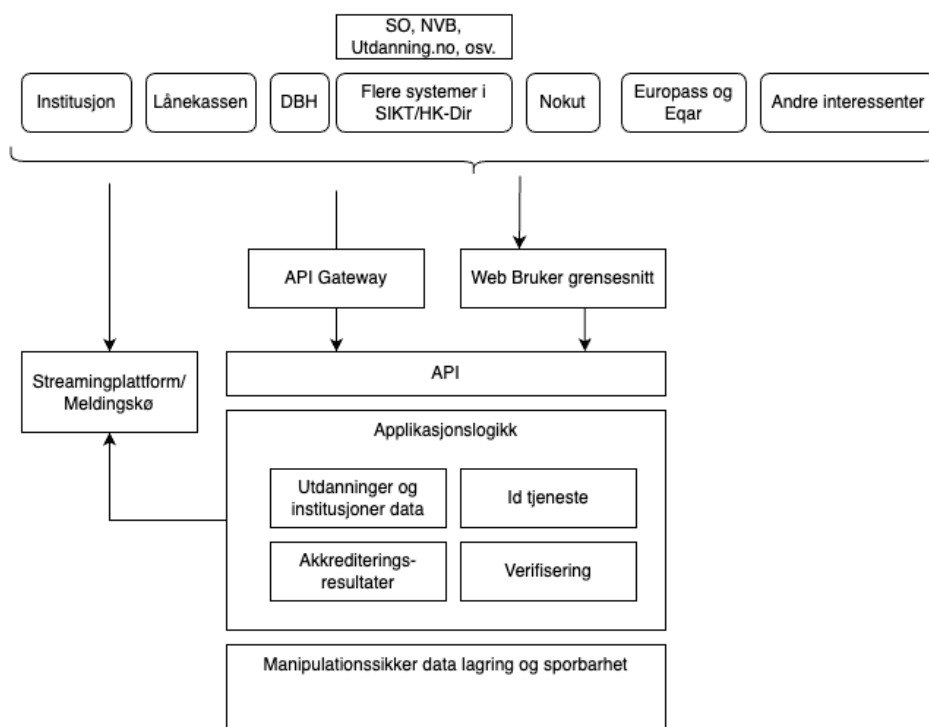
Det er et mål at datamodeller er robuste endringer:

1. Flere typer utdanning (videregående skole, grunnutdanning, studieprogram, masterprogram og kurs/enkeltemner), noe som krever nye kategorier og bedre/flere kodesett.
2. Nye offentlige og private læresteder som er tilbydere av utdanninger/kurs som gir studiepoeng og/eller rett til studiefinansiering i Lånekassen.
3. At for læresteder, som gjennomfører undervisning og gjør saksbehandling, kan referere til de unike identiteter som er viktige for å sette sine data inn i en korrekt og helhetlig kontekst, også ved deling av sine data.
4. Organisatoriske roller som identifiserer tilbyder, og ulike behandler-roller internt i disse skal i stor grad kunne angis fleksibelt
5. Støtte til arbeidsflyt/kommunikasjon knyttet til framtidige prosesser (forskjellig fra dagens)
6. Oppdateringer kan gjøres uten at historikk går tapt og at det er standard-begrep som gjør det enkelt både å utvikle, forvalte, lese og forstå historikk.

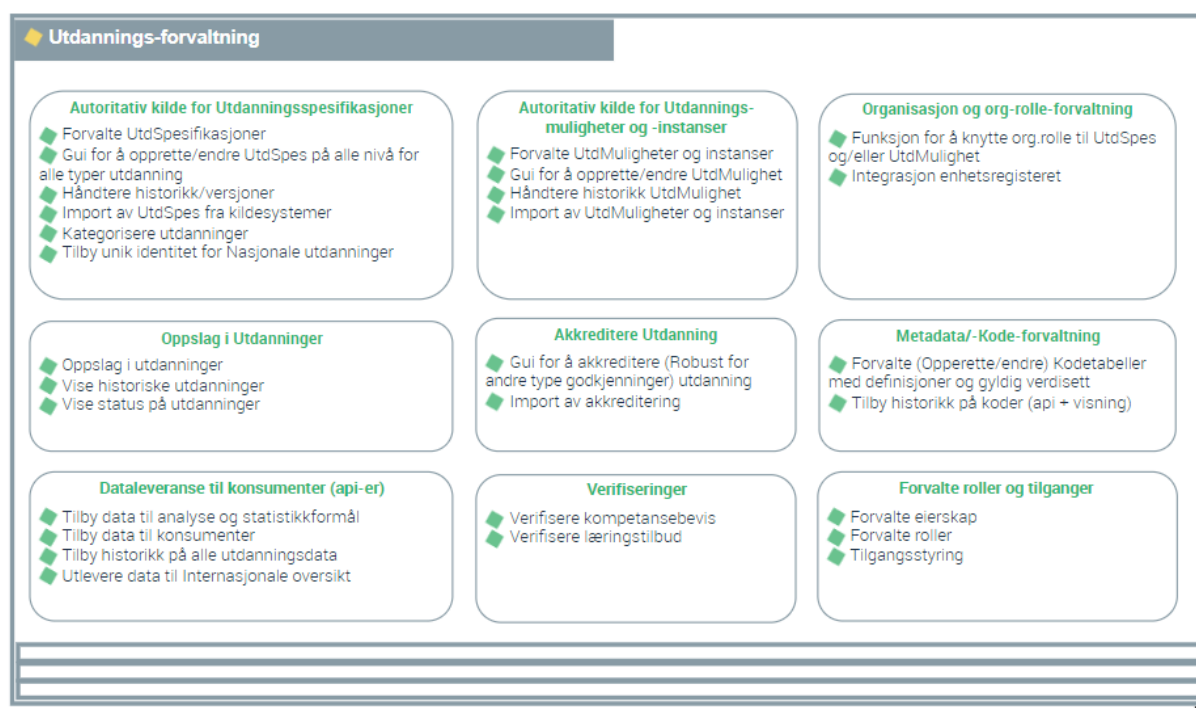
Alle tabeller i datamodellen skal i utgangspunktet ha historikk.

9 Løsningsarkitektur

Overordnet arkitektur og komponenter på funksjonelt nivå.

Figuren under viser hvilken funksjonalitet som må på plass innenfor den enkelte komponent.

10 Deling av data – API

Det skal opprettes API-er for både å levere data til utdanningsregisteret og for å hente data ut.

- Import av utdanninger fra kildesystemer
- Import av akkrediteringer
- Tilby data til konsumenter
- Tilby historikk på utdanninger
- Leverer data til internasjonale oversikter

11 Koder

I Registeret vil det være behov for ulike kodesett. Enkelte kodesett vil opprettes i registeret, mens andre vil være nasjonale eller internasjonale koder som må være tilgjengelige. Det bør på sikt, være grensesnitt for å forvalte kodene enten av Sikt eller andre. I første versjon vil det være mulig å håndtere at kodene registreres rett i databasen.

Oversikten viser hvilke koder som er i bruk i dag inne høyere utdanning og sammenhengen med andre koder. Det bør jobbes videre med forenkling av kodebruk i UH-sektoren.

Type	Kode	Beskrivelse	Verdisett	Pekere til andre koder	Forvalter	Gyldighe t
Nivå	FS Studie- nivå	Under-kode til DBH	Eksempel: 100- Lavere grad emner, 200: Mellomfags studieretning, 300: Bachelor, ...	DBH-kode NKR-Kode	Sikt/FS	UH og Fagskole
Nivå	DBH studie- nivå	Overordnet nivå med hierarki.	Nasjonalt kvalifikasjonsramme verk, Bachelor, Master, videregående opplæring: Alle nivå er med). Har inne NKR 3 nivåer og DBHs undernivå.	DBH-kode NKR-kode	HK-dir	Høyere utdannin g
Nivå	NKR	Nasjonalt kvalifikasjons- rammeverk - kun ett nivå	Dette har noen ekstra koder i tillegg til EQF - for å passe i Norge. Tall koder 1-8. 8 er doktorgrad, Refererer til EU sitt kvalifikasjonsrammev erk.	EQF		Alle formelle utdannin ger
Nivå	EQF	Europeisk kvalifikasjons- rammeverk	Dekker alle utdanningsnivåer, også barneskole	-		Alle formelle utdannin ger
Nivå/ Fag- område	NUS	Norsk utdanningsstand ard, hierarkisk kode og første tall gir nivå, neste gir fagområde.	https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/36/	ISCED, for noen forekomster	SSB	Alle formelle utdannin ger
Nivå/ Fag- område	ISCED	Unescos kode for fagområder. Mange-til-en fra NUS-koden.	Trenger ikke angi ISCED-kode direkte, får denne via NUS- koden	ESCO, for noen forekomster	Sikt i henhold til Unesco	
Kompetanse/ Ferdig- heter	ESCO	Europeisk kodeverk for klassifisering av yrker og yrkeserfaring.	Brukes ikke i dag i særlig grad i Norge.		Sikt vurdere økt bruk.	Fagskole og yrkes- skole as- is

Kompetanse/Fag-område	Utdannings-område (SO)	Sikt og HK-dir bør gå i dialog for å avklare behov rundt kategorisering av utdanninger.	Landbruk og havbruk, Helse, Samfunn, Tekno, språk, lærer, ... https://www2.samo.rdnaopptak.no/tall/2018/hoved/utdanner_type		HK-dir og NOKUT	
-----------------------	------------------------	---	--	--	-----------------	--

12 Oppstart og drift av registeret

Før oppstart av registeret skal aktuelle brukergrupper informeres godt om hva som skjer og hva de bør gjøre. En første versjon av registeret vil inneholde den informasjonen som er beskrevet i kapittel 4, en ID-løsning, integrasjoner til og fra eksterne aktører og et grensesnitt for manuelt å registrere utdanninger for de som trenger det. Sikt planlegger at første versjon blir klar for testing i løpet av 2025.

Det er viktig for brukerne av registret at datasettet er mest mulig komplett. Første mål er å få inn alle aktive akkrediterte utdanninger fra fagskoler, høyskoler og universitet. Det er imidlertid viktig å få inn så mye som mulig også av historiske data. For at registeret skal være nyttig er det viktig at registeret blir komplett.

Sikt skal bistå i å få data inn i registeret ved at f.eks. de som ikke har systemer hvor det kan opprettes API-er, kan levere oversikt på Excel. Det vil bli laget integrasjon for å kunne overføre data fra f.eks FS, det er imidlertid en mulighet for at det må ryddes i dataene før en eventuell overføring. Det vil bli gitt mer informasjon om det senere.

Lånekassen ønsker å hente alle utdanninger som skal gi rett til studiestøtte kun fra utdanningsregisteret. Det vil sannsynligvis bidra til å øke motivasjonen for å registrere utdanninger i utdanningsregisteret.

Utdanningsregisteret vil inngå som en del av porteføljen til Sikt, og vil styres gjennom samstyringsmodellen i sektoren. Det vil være porteføljestyret for utdanning og administrasjon som vil være styringsgruppe for utviklingsprosjektet, og senere følge opp forvaltning av registeret.

Det vil opprettes en referansegruppe med sentrale brukere av, og leverandører til registeret. Denne gruppen blir viktig både i prosjektet med detaljspesifisering og i det senere arbeidet med videre utvikling og forvaltning av registeret.

Teknisk beskrivelse av nasjonalt utdanningsregister

Rapport fra nasjonal arbeidsgruppe og Sikt

6. oktober 2023

postmottak@sikt.no

sikt.no